

Jaarverslag 2024

Bestuur en Vernieuwing

Het bestuur heeft in het afgelopen jaar een aantal nieuwe activiteiten toegevoegd aan haar programma. Er werd dit jaar voor het eerst een les verzorgd over de historie van Bloemendaal voor basisschool scholieren. Voor nieuwe inwoners van Bloemendaal werd een lezing aangeboden om de geschiedenis van de nieuwe woonomgeving tot leven te brengen met daaraan gekoppeld de situatie van heden ten dage. De lezing werd druk bezocht en zal dan ook wederom aangeboden worden in dit najaar.

Afgelopen jaar verscheen een prachtig boek over landgoed Elswout. Het gedeelte over de historie werd geschreven door Wim Post samen met Gert Jan van Setten en Marie-Christine Marres.

Ons Bloemendaal nam samen met anderen het initiatief om een monument te plaatsen in het Simon de Heer plantsoen voor de gevallenen bij het vergissingsbombardement van 16 april 1945.

Traditiegetrouw organiseerden we in het voorjaar een bijeenkomst met daarbij een lezing die in de kundige handen van Mathilde van der Kleij-Molthof was. Zij nam ons mee in de geschiedenis van de begraafplaats Adelbert die dat jaar zijn honderdjarig bestaan vierde. Met foto's en tekeningen vertelde de kunsthistorica het verhaal van het bijzondere ontwerp van de kapel, tegen de achtergrond van het architectonische werk van deze "*Bâtisseur du bon Dieu*". Hoe de kapel werd gebruikt en in onbruik geraakte en uiteindelijk na een grondige restauratie tussen 2013-2015 in oude luister werd hersteld.

2024 was een jaar waarin het bestuur afscheid nam van zeer gewaardeerd bestuurslid en voormalig voorzitter Wim Alferink. Op de vrijwilligersborrel van 15 januari 2025 werd hier uitgebreid bij stil gestaan en werd Wim in de bloemen gezet. Het bestuur is erg blij dat zij Ernst van der Kleij bereid hebben gevonden zijn plaats te willen invullen. De nieuwjaarsborrel voor vrijwilligers werd dit jaar gehouden in de sfeervolle educatieruimte van Thijssse's Hof. Bij deze gelegenheid namen we ook afscheid van Fieke van der Hulst. Zij heeft in de afgelopen tien jaar zorg gedragen voor het reilen en zeilen van de activiteiten commissie. Daarnaast zorgde zij bovendien voor de Nieuwsbrief. Gelukkig is voor dat laatste een prima vervanger gevonden in Annelies Roskam-Olgers.

In september staan er traditiegetrouw twee evenementen op onze agenda: de Jaarmarkt van Bloemendaal en de Open Monumentendagen. In 2024 boften we zeer met het goede weer. Beide evenementen trokken een groot publiek. Ook dit jaar zullen we niet ontbreken bij deze onderdelen en natuurlijk hopen we u dan ook weer in groten getale tegen te komen.

Verdere berichtgeving over de events vindt u in het tijdschrift en in de digitale nieuwsbrief. Over die laatste gesproken: de vele positieve reacties die wij binnen kregen toont aan dat deze bij een groot publiek aanslaat. Mocht u de nieuwsbrief nog niet ontvangen dan volstaat het doorgeven van uw email adres aan nieuwsbrief@onsbloemendaal.nl

In het navolgende verslag zal duidelijk worden wat de verschillende commissies in 2024 bezig hield.

Commissie Gebouw en Omgeving

Naast de gebruikelijke werkzaamheden van het volgen van de vergunningaanvragen, de adviezen van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en het nemen van actie als dat nodig wordt geacht waren er dit jaar twee besluiten van de gemeenteraad die ons behoorlijk bezig hebben gehouden.

We zien het besluit van de gemeenteraad om splitsing van panden in de villawijken toe te staan, zonder zelfs een uitzondering een speciale regeling te maken voor de monumenten of het beschermd dorpsgezicht, als onverstandig. Er is jaren energie ingestoken om dit besluit te voorkomen maar helaas heeft de tijd, waarin men inzet op het realiseren van zoveel mogelijk woonruimte, ons ingehaald. Splitsing kan soms heel goed maar door de keuze die nu gemaakt is kan de gemeente, ook als de splitsing ten koste van het erfgoed gaat, dit niet meer tegenhouden. Ook het besluit een 16-verdiepingen hoge woontoren in Overveen te willen bouwen kon op weinig applaus rekenen.

Al met al zien we dat de regelgeving veel ruimte biedt om wijzigingen aan bouwwerken aan te brengen die ten koste gaan van de ruimtelijke kwaliteit en het erfgoed. Bij een aanvraag past de gemeente de regels toe en kijkt niet of er een andere betere oplossing mogelijk is. Als het over erfgoed gaat dan zouden wij eigenlijk graag zien dat de gemeente hier alerter op zou zijn en het gesprek met de aanvrager aan zou gaan. Wij hebben dit met de gemeente besproken. Het blijft voor ons een uitdaging tijdig, voordat de besluiten vast liggen, 'in te tunen' en in een gesprek met architect of eigenaar, naar alternatieven te zoeken.

Tijdschrift

In het eerste nummer van het tijdschrift van 2024 werd ruimschoots aandacht besteed aan de Adelbertkapel, hetgeen mooi aansloot bij de lezing van de voorjaarsbijeenkomst. In het artikel over het kinderbezoek aan de kapel werd beschreven hoe de jonge bezoekers muisstil worden bij het betreden van de betoverende kapel met zijn kleurige glas in lood ramen. Eveneens werd er stilgestaan bij het ontstaan van onze stichting in 1977. Aanleiding was de verontwaardiging over de dreigende sloop van twee zeventiende -eeuwse Rijksmonumenten. Tal van onderwerpen passeerden de revue door het jaar heen; of het nu ging om beroemde architecten Lucas en Bartels van de 'Amsterdamse School' in Bloemendaal, Landhuis Elswout, of de Eerebegraafplaats Bloemendaal. Allemaal zaken waarvan de historie interessant blijft om over te vertellen.

Groencommissie

De groencommissie heeft zich in het afgelopen jaar sterk gemaakt voor tal van zaken met wisselend succes. Zo zijn de bezwaren tegen het bouwplan Willinklaan 2 te Bennebroek helaas afgewezen. Het ging Ons Bloemendaal met name om het voorkómen van de kap van een aantal grote beeldbepalende eiken. Er is echter naar aanleiding van ons bezwaar wel alsnog een zwaardere herplantplicht opgelegd. Ook werd het bezwaar tegen de kap van een 3-tal gemeentelijke bomen bij de keerlus van de De Ruyterlaan te Bennebroek niet gehonoreerd.

Er zijn gelukkig ook positieve geluiden; zo is een haag die bij het uitkijkpunt op de Hoge Duin en Daalseweg nabij nr. 25 het vergezicht op Haarlem belemmerde blijvend verlaagd en zijn de bomen drastisch getopt. De gemeente blijft alert

Er is een verzoek bij zowel de Omgevingsdienst als de gemeente ingediend om actie te ondernemen aangaande de zandbergen op het landgoed Klein Wildhoeve langs de Donkerelaan in Bloemendaal. Het betreft hier Natura 2000 gebied. De zandbergen worden

nu afgevoerd om paden op het landgoed op te hogen. De eigenaar heeft aan de Omgevingsdienst beloofd herbeplanting toe te passen.

De monumentale gemeentelijke plataan naast flatgebouw Chapeau (Hartenlustlaan 2-4 te Bloemendaal) heeft de nieuwbouw goed overleefd dankzij de door ons voorgestelde strenge voorwaarden die de gemeente aan de vergunning verbond en de goede naleving daarvan door de aannemer. Een anti parkeerhekje zal de boom verder beschermen Tevens heeft de gemeente grondverbeteringsinjecties toegepast.

De gemeente was voornemens 80 bomen aan de Zeeweg te kappen. Hiertegen is bezwaar ingediend. Een deel van de bomen heeft storm Poly niet overleefd. Stichting Vrienden van Middenduin heeft mede namens de Stichting Ons Bloemendaal overlegd met de provincie om te komen tot een aangepast bermbeheer met minder rigoureuze kap. Jaarlijks beperkte snoei en kruindunning zijn goed voor de verkeersveiligheid en zorgen voor het behoud van de landschappelijke en cultuurhistorische waarde van de Zeeweg. De omgevingsvergunning is bijgesteld: er komt herplant van inheemse bomen langs vooral het oostelijk deel van de weg. Na deze positieve uitkomst is het bezwaarschrift ingetrokken.

De Groencommissie heeft afgesproken met het team groen dat bij de keuze van nieuw te planten bomen aandacht zal zijn voor de biodiversiteit.

Archiefcommissie

Begin 2024 heeft het zeer gewaardeerde lid van de Archiefcommissie Frits van der Veldt aangegeven zijn activiteiten voor deze commissie te beëindigen. Hij heeft de afgelopen jaren de basis gelegd voor het opzetten van een systeem om de gehele inventaris inzichtelijk en nazoekbaar te registreren. Een deel van ons archief heeft hij op die manier al opgezet. Ook heeft hij een grote hoeveelheid beeldmateriaal op hoge kwaliteit gescand.

En natuurlijk verzorgde hij de door velen gewaardeerde rubriek “ Zoekplaatje “ in ons tijdschrift. De overdracht van het vele werk dat hij heeft verricht is nu bijna afgerond zodat wij verder kunnen op de ingeslagen weg.

Inmiddels heeft een enthousiast nieuw lid van de archiefcommissie zich aangediend: Ruud Jonkers. Hij is al vele jaren donateur van onze stichting en woont bijna zijn hele leven in onze gemeente. We zijn uiteraard verheugd met zijn komst.

De commissie ontving ook dit jaar weer vele verzoeken tot informatie over velerlei onderwerpen zoals over de historie van families, villa's e.d. in onze gemeente. Sommige konden direct worden beantwoord en in sommige gevallen konden we de aanvrager helpen met een doorverwijzing naar andere instanties.

Ook konden weer enkele verzoeken tot het leveren van tweedehands boeken worden gehonoreerd. En op beurzen en markten werden weer vele boeken -nieuw en tweedehands - aan geïnteresseerden verkocht.

En zoals in elk jaar maar dit jaar in het bijzonder, werden we verrast met vele schenkingen door donateurs zoals boeken, kaarten en bijzondere voorwerpen uit onze gemeente.. Voor donateurs is er nog steeds de mogelijkheid om - na afspraak - een bezoek aan het archief te brengen.

Activiteitencommissie

Het jaar 2024 was een jaar waarin de activiteitencommissie zes leuke, interessante activiteiten heeft georganiseerd. Zoals altijd mochten zij op veel belangstelling rekenen maar konden de wachtlijsten kort gehouden worden.

Enkele jaren geleden schreef Huub Schous een boek over de buitenplaats Elswout. Op zondag 20 april vertelde hij, samen met boswachter Rien de Vries, tijdens een wandeling met twintig belangstellenden door Elswout, over de geschiedenis en de toekomst van dit mooie gebied.

In 28 april leidde Martin Bunnik ons rond over het landgoed van Huis te Vogelenzang en kon een bezoek aan de moestuin niet achterwege blijven. Wij zijn dankbaar dat Martin ons steeds met veel enthousiasme en kennis van zaken laat kennismaken met de buitenplaatsen en landgoederen in de omgeving van Bennebroek en Vogelenzang.

Zondag 23 juni brachten wij een bezoek aan landgoed Schapenduinen en werden gastvrij ontvangen door Jan de Jong. Na een flinke wandeling over het landgoed en het Natura 2000 gebied Dennenheuveld, trakteerde de familie de Jong de deelnemers op een glas wijn en bood het boek 'Verzet in Bloemendaal, Cees de Jong en zijn vrienden in de oorlog' aan.

Zaterdag 29 juni namen twintig deelnemers deel aan de fietsexcursie door de Bloemendaalse duinen onder leiding van Coen van Oosterom. De oud-boswachter weet iedereen te boeien met verhalen over de aanwezige bunkers in de duinen en wetenswaardigheden die plaatsvonden ten tijde van de Tweede Wereldoorlog.

Zondag 22 september vond de literaire wandeling onder leiding van Wim Vogel plaats. Er werd verzameld bij Klein Centraal naast het stationnetje van Overveen, waarna de wandeling voerde langs onder andere het welbekende café Sligting, waar ooit menig schrijver te vinden was.

Zondag 29 september zou Gert Jan van Setten twintig donateurs voorgaan bij de architectuurfietstocht door Overveen. Helaas gooide 'de Halve van Haarlem' roet in het eten. Voor deze halve marathon was een groot deel van 'onze' route afgezet waardoor besloten werd de excursie niet door te laten gaan. Wij hopen dat Gert Jan volgend jaar in de gelegenheid is weer een fietsexcursie voor ons te organiseren.

Al met al kijken we met genoegen terug op een succesvol jaar. Voor 2025 zijn de plannen vastgelegd en verwijzen we u graag naar de pagina met activiteiten om u te laten inspireren door het nieuwe aanbod.